

A farizeus a másiknak a szeméből ki akarja venni a szálkát, mert tudja, hogy az nincs rendjén — de ahhoz már sem őszintesége, sem pedig ereje nincsen, hogy akár csak meg is tudja látni, annál kevésbbé kivenni tulajdon szeméből a jóval nagyobb szálkát, a gerendát.

A cél homályos, általános ismeretével vagy akár eltorzult ismeretével is, a becsületesség és az erő sok barbárságra képes ugyan, de nagyjából és egészben véve meg tudja őrizni az erkölcsöt. Az egyszerű falusi legények ott az alvégi kurta kocsmában kidobták az aludni vágyó uraság hajdúját, pedig talán jól esett volna annak éppen azon az éjtszakán az alvás, talán a legényeknek sem jött volna jól, ha álmukból minden negyedórán felrángigálták volna őket — ezen ők nem gondolkodtak —, de hamarosan kihörpintették boraikat és szépen hazaszállingóztak, amikor erre egy szegény beteg asszony leánya kérte a mulatozókat. A régi germánok sem dédelgették az ellenségeiket, de a családi és társadalmi erkölcsük annál tisztábbak és egészségesebbek voltak.

Ebből nyilvánvalóvá lesz, hogy a farizeizmus a kultúrált, az intelligens ember betegsége. Azé, aki vállalt tudatosan egy eszmét és nem győzi magatartásával elégszer meghazudtolni; aki vállalta a szeretet szolgálatát, de ha kell intrikával és hazugsággal is kiüti vélt versenytársát a nyeregből; aki lekötötte magát a rendszolgálatára és — mert ismeri az utakat — olyan dolgokat is meg mer tenni, amilyent egy átlagos rendbontó álmában sem képzel el; aki elkötelezte ugyan magát az önfeláldozásra, de csupán útbaigazítást hajlandó adni ugyanerre.

Mindez igen sokat mond Krisztus tanításának az igazolására, aki az előbbiekhöz hozzáteszi, hogy *az erkölcshez még kegyelem is kell*. A természetes ember éppen a természetén és a természetességen át elképzeltetlenül sok kegyelmet kap az Istentől, a kultúrált embernek azonban egyre több kell a szentségek kegyelmi életéből. Nem hiába az „idők teljességében“ jött el Krisztus a földre és alapította a szentségeket. Akkor, amikor az ember rádöb-bent a lét, a sors legmélyebben örvénylő problémáira.

Megdöb-bent, de annál egyszerűbb az erkölcsi válság helyzetképe: Európa, vagyis a kultúrember az isteni kegyelem tudatos megélése nélkül vagy elvesz a formákban, amelyeknek őszinteségében többé már nem hisz; a paragrafusokban, amelyek akárhányszor a jogtalanságot kodifikálják — vagy pedig ismeretlen, hatalmas erők visszasodorják az egyszerűséghez, a természetességhez, az igénytelenséghez, ha kell a legprimitívebb életmódhoz, — de az erkölcsi válság, amely lényegében képmutatás, nem állandósíthatja az uralmát.

A világkrízis egyetlen megoldója ezért: a tiszta, az őszinte, önmagának összes következményeit vállalni tudó mélykereszténység.

vajai Vajay József:

A mi óvóhelyünk

*Felbödülnek a szirénák
Es az utca népe
Megriadva, sápadt arccal
Szerteszét szalad.
Közeledik az ellenség
Bombavető gépe.
Hulló fénycsíkok jelzik a
Robbanásokat.*

*Mint sötét hollósereg az
Ólomszürke égen,
A „Büntető ostor“ bűgva
Gyorsan közeleg.
Halálfélelem sikolt az
emberek szívében.
Imádkozni sem tud már,
Mind jajgat és remeg!*

*A repülő egyre ontja
Bombáit a földre.
Itt is, ott is robbanás és
Tűz támad nyomán.
A sok bomba sok életet
kiolt mindörökre,
Akik színes ámot szőttek
Még ma délután.*

*Hova menjünk? Merre fussunk?
Kihez meneküljünk?
Ki ad nekünk a veszélyben
Biztos menhelyet?
Ember itt már nem segíthet,
Hiába remélünk!
A büntető ostor ellen
Semmit sem tehet!*

*Esdve kérünk, Jó Istenünk,
Angyalodat küldd el:
Jelölje meg a házunkat
Tűzes betűvel,
Hogy a „Bosszúálló angyal“
Hozzánk be ne térjen
És hogy a büntető ostor
Azt kerülje el!*

*Egy hely nyújt csak menedéket
Minden vészben, bajban,
Jó testvérem bizalommal
S hittel jöjj ide!
Legbiztosabb óvóhelye
Mindnyájunknak itt van:
Az Ur Jézus nyitva álló
Drága Szent Szíve!*

*Rombadölhet körülöttem
S porig éghet minden:
Ha betérsz óvóhelyére,
Nem lehet bajod!
Szent palástját rád borítva
Ott virraszt szívedben.
Fejed nyugton hajthatod le:
Órt áll Jézusod!*